

مدیر اعلیٰ	محمد زمان ساگر	نمائندہ کینور لام (دیر کوہستان)	عبدالقیوم
مدیر	گل رحمان	نمائندہ تہل (دیر کوہستان)	بخت روان
معاون مدیران	شمشی خان، عبدالعلیٰ	نمائندہ کھلکوٹ (دیر کوہستان)	محمد اقبال
نمائندہ اٹروژ	وزیر الملک	معاون خصوصی دیر کوہستان	جلال الدین
نمائندہ اوشو	شیر اللہ		

گاؤری کلچرل سوسائٹی

http://www.geocities.com/kcs_kalam

محلہ محبت خیل، پرانا بازار، کلام، سوات

فون نمبر؛ 0946-830753

لنگیل ایس قدر ییگ

مُون علاقیں خلق فخر کرینت ارو مُون اوطان ترقی مئی روان تھی۔ مچوگ وخت لال آس۔ اینچھلیں سہولت تے آرام نہ آس کیں آج مہ پشن تہ۔ یہ آس نہ قبولت آج مہ ترقی آل باگ رہ زوالاں بام کہ روان تھو۔ تساں وجہ اینوں گرانی حد کہ پھیشت۔ آج تھی ڈوئی ما مچ آتاں جاب لی سو روپیہ آس۔ آج پنج سو اڑہ پا نہ لانت۔

مچوگ زمانہ جوار تلنش۔ شاری تانی کھیریں جوار لینی تاس ینلہ پاشنش۔ موله گھنوگیں ضرورت پاخ نہ بوئینش۔ گھا تانی مال کہ تلنش تن دہ مال جوڑ پا بوئینش تے چھیر پا دینش۔ سمو سوات تھی گھا تے بھس نہ اکلنش۔

موتو آلو او سبزی بووگاں رواج نکاست۔ بسان بوانت تے چو مندائی وائل ما نیسیا بی اوکیلی کھیرہ تلنت۔ تمام کال ایس میش تاتہ خوئیری گرت۔ شاری بوئت تے آلو اتیک گم نکانت اوں ا بورئی بی تھی پنج بورئی پا آلو نہ نکانت۔ کال کالہ نرخ ران بو تے پیلا بی او سراں پانس چاجنت نہ تے مندائی وائل باقی دار بوانت۔

آلو ما علاوہ گوبی تے ٹیپر پا تلنت۔ شاری تسیں پا اکٹار ریٹ نہ بوئینت۔ گھپچو مندائی مئی ٹییری کی نہ چاجنت۔ بعض ٹیمہ تہ کرائی آل باقی دار بو تن تھی ڈیبی ینت۔ شاری حساب کتاب گرت تے بال بچاں خرچاں دراک نہ شجنت۔

میچو تہ کڑ گھی سم وا بچنش کرائی پا اتیک نہ شجینش۔ موتو بھی سام پا چھوروت دی دی صوباً پھر روان تھو۔ تن مئی پنجاب پھر بار بچنت۔ اینچھلاں اینچھلاں باگ بچنت اوں تن تھی تانی اوطن پھر غیم خیدی رہ پا نہ یا بانٹ۔ صرف ا بام تھی کرائی پنجا تے پیش زر روپی دینت۔ بمنیں گھٹیل پیلا کرائی تے خرچہ بوانت۔ بسان بوانت تے دگیراں نیسیا کہ درنت۔

پختو مئی متال گراں ارو "ہندو سترے خدائے ناراض" ماکہ تھی چھال بوت۔ یا اوں ان راک اتوشی سوچ کری۔ ائی ترقی آ کو تبابی؟ کا نہ اوں مہ تانی بوب داداں وخت یاد کری۔ تانی دمٹیرہ تھی فصال تلی اوں سہ ماکہ نقصاناں باگ رہ گم از گم اتوشی فائدہ دادہ نہ۔ تانی دمٹیرہ زیات جوئیر تلی۔ اچھیٹ اچھیٹ دی پا فصل تلی۔ نرخ ران بو تے ماکہ چئی گراں

پانس ہوگ نہ ترے جاب تھی تہ تاوان نہ ہوئے۔ شاری جوئیر پیشی آجہن وا تلی۔ گھا ای تانی مآل کہ تلی۔ سماں جوئیر گھاں ڈانڑ ما لہسی۔

اسیں این مطالب پا نہ کو مہ آجہن وا آٹ تلو ترے آ کھور گھی دی رہ دا بھئی۔ تانی بال بچاں خرچہ برابر کا زوانان ای چو کشکما مزدیری کری۔ اینچھلائے ما رہ خرچہ پا کم یاں ترے مؤں بال بچ پا عزت سے تانی لارہ آرام ہواں۔ نہ اوں مہ تانی این خوئیں نہ چھوری ترے ہمیشہ مہ ترے مؤں بال بچ با آرام ہواں۔

پشان

چٹیل :- محمد ولی، اتروڑ، کالام

قیصر ارو گاڑی کہ پا یہ اپنہ بیال آشو۔
 قیصر ارو سہ صرف آ ششار آشو ترے تسال
 اوجوداں دی کہ حصا نہ آشو۔ قیصر ارو سہ
 مون گاڑیاں میمیچہ آ بام وا تی دی بام وا
 دامینہ بچنش۔ تھوکو قیصر ارو مئ رہ ترے ماں
 سیت رہ اتیک بھید ییگوں یہ تانی گاڑی آن
 چلا کہ پا حاران ہو۔ تھوکو قیصر ارو مہ بار
 کلمہ منی تی ترے بار مصیبت سے ہلا کالام
 کہ اپان پھناگ۔ قیصرہ سمائی کا منو اوں
 یہ این قصا مئ زره آن زره پا ایج نہ کرنٹ۔
 قیصر ارو آج پا یہ تھی باکہ یائی ترے ماں
 شیت کن اوپراں۔

آ دوس مہ مینگور تھی کہ اتروڑ را کہ
 اوکانش۔ ای آج تھی تقریباً پونج ما مہ
 میچوگ جولاک۔ پنہ گاڑی مئ ما سے دی
 پا بار سیتان آش۔ تھی سیتان سیتان مئ مون
 آ دوست پا آشو تسال نام قیصر آشو۔ پنہ گپ
 شب مئ سیتانہ پشانان بحث کیر ترے تھوکو
 ماں تھیں دوست قیصرہ بار سولوق آ قصہ
 علاماں کیر۔ قیصر ارو آ دوس یہ منگور تھی
 اوکانش۔ مئ سہ آ سیت دی پا آش۔ مہ کہ
 ٹیمہ بحرین تھی کہ رکہ روان ہو ترے ریتاں
 تقریباً دو باجا آشو۔ تھوکو مہ قیصر ارو مہ
 کیں ٹیمہ مانکیال تھی اتوشی رکہ لنگو ترے مہ
 گاڑیاں موکھاموک لیچ بندمو آ ششار مون
 گاڑی ما تھی کہ میمیچہ بچنت۔ قیصر ارو مہ
 غور سے تاس بیرو ترے بندموں تھیں ششاراں
 آ بام لوم کراں تھو ترے آ بام بلال تھو۔

ماں داد آن نشان

چُنڑیل :- عبدالعزیز، کارگلو، کالام

موان دادو هہ ایما پهر چل کٹی تے بنی
نیرہ گڑی بٹ گڑو بار تکلیف ده کھیر چیی۔
تھوکو تاس ما باد آکاک لار پا چائی تے
سمسو سمسو لام آباد هو۔ آج ای گھان لام
چاجنت تے بار کھیر آباد هیت۔ ای موان
دادویٹیں میراث۔ آج ما که دریت ریتہ بھی
موان لوکوٹور که دری۔

موان لامان نام کارگلو ۔ آس که این وجا ده
کار گلو منان اوان ای میچوک زمان می
کھوش باگ آس۔ آتہ خلق نہ آشو تے ای بار
اوشون بھاگ آس۔ ڈیگیریں ٹیمہ کاک تے
گلوئی، رات گڑوگیں کیر آتکہ ینش۔ کتیک
وخت این باک که کاک گلوئی مننش۔ دیگیری
بدال هو موان لامان نام کارگلو هو۔

ٹکار مانوش

چُنڑیل :- محسن کمال محسن، اتروڑ

دوبہ آک دی شی پھریکی دت۔ اتھان میشہ
آس گی درینہ دیت ائے دیراں مڑ۔ ائے بھیدہ
نکاس بیرون هیم سینا ما رکه لنگنت۔ ائے
اتروڑ پھر روان بو۔ ای اتوشی میش کہ گا
بیشون موان اتھان توروال آس پتہ ٹپنت۔ این
باکہ آمہ دوبارہ مالہ دت۔ آم شڑوت شڑوت
هوان ان آس گی دوبارہ ایچھلہ دت۔ ایچھلہ
آمہ شو سات دیر آک دی سہ مالہ دت۔ هوان
سار بو۔ سارہ ان آس ایچھکہ دا وی جانہ
خلک کہ منو۔ تامہ چو اتھان توروالاں جناز
گی وس۔

میش آس سہ بار ٹکار آس ۔ سہ آ دوس
تھیل تھی کہ اتروڑ پھر ینش۔ سہ کتیک پنہ
گا تے تاس کہ آ ہاواز بو۔ تن ٹار دیت بیشون
آ میش تھو۔ تھی میش تاس کہ ارو" یہ
توروال یہ تھے سہ سیت هوانت"۔ آم دوا روان
بو تے ہم پا رو رو موچنش تے شیدل پا بار
زیات آس۔ در کہ نیار هو تے اتھان توروال
شیدلہ اورو۔ ان آس لیڑہ تلی دا گل میاں بنال
کہ یائی ۔ ان آس گی آ ڈیکیر شی لنگی
بھاش۔ اتھان زمان می ٹھونگاں رواج آس۔ ان
ٹھونگہ ده ڈیکیراں در مر چنا انگار جالو پرہ
خو اتھان توروال شیدلہ مڑ۔ ان تاس تھی
ماک تلی تسان آ بامہ اوتاک دا تیماک
بھاش۔ راتیں مے بمرہ اتھان مرال رات بو۔ ام

رب این سبب آن بام نہ

تاثرات: : شیرزادہ، متھول، کینو لام

آن انگار آن چھلہ خور ہی۔ تسیں آن وا
لاٹی کا تلی سہ جوڑ ہو جولاشیت۔ تاس
ما تپوس کیر ترے سہ ارو یہ چترال تھی
بیت۔ می واکہ دینش۔ تامہ می ٹیاریش۔ یہ
تن تھی ڈیوی اتروڑ کہ بیگ۔ تن تھی یہ
بیماک یا این ڈیکیر شی لنگی۔ ایما ماں
چور پنج ما ہو۔ دیگر تسان جوؤ کہ شید
دیگ۔ تام آ یا تاس گی گوکھ پھر گا۔
اللہ این سبب آن بام ناتھ۔

آ دیر کینو لام تھی کتیک جاتک ناچیرہ
گا۔ سور جیم آس۔ بیم پا بار آس۔ آم چو
گیریں گیریں یا تپین باڈ گوئی آن بانالہ
دمہ کیر۔ تام دمہ این کیر آ ڈیکیر شی
لنگو بیروں آ شی تھو۔ آم بیٹ سہ آک
دی ٹی جمع ہو یا لنگو بیروں آ ایس تھی
تساں کوچر پا لاق ہوت۔ سوم آن آ
پھنڑوک آ بامہ تھاش۔ اُجان بند ہوش۔
چیمی گشی جینش۔ جاتک آ تاس لیڑولیڑہ
تلی کینولام کہ پھنیگ۔ این شید پھریں

زنگیلاں بور (اولان حصہ)

چٹریل: سید زمین اختر گاؤری، کنور لام، دیر

ارو محمود تو کا چیر ہو۔ محمود غزنوی
ہم بوب کہ جواب دت۔ ارو ماں دوستہ
مکہ دعوات دیش۔ سبکتگین باچہ ارو
ماں بچی چھاں دوستان کتیک تھو تہ تام
کہ تو پا ریتہ دعوات دہ تیتھیں کیر اوں
تو باچہ آن پو تھو۔ این خلق نہ منگ کو
باچا آن پو خلقیں گیل کھن ترے گیرونت۔
دی دوسہ محمود غزنوی ہم تانی سیتان
کہ دعوات دت۔ سیتان تاس سہ تسیں
شیکہ یائی۔ تن تام گی تانی سبب
زوتاگان کمرآ شی لنگائی۔ تامہ تسان
کمرہ بیشو۔ تن شی بوراں چم ترے ترویل
ترے بازاراں فوٹو لاماش۔ دوستان تاس کہ ارو
پو یار چھاں بوب باچہ ترے مہ ی غریبانان

سبکتگین باچہ کابلیں درین رہ آ باچاآن
غلام آس۔ تھیں باچاآن لوکوٹور نہ آس۔
تن سبکتگین اپانکہ اولادان با (بھا)
ساتوش۔ کتیک وخہ بعد سہ
مور۔ سبکتگین تسان باگ رہ باچہ مقرر
ہو۔ تسیں ایس ما آ پو پیدا ہو۔ تن تھیں
پواں نام محمود غزنوی تھائی۔ محمود
غزنوی کیں ٹیمہ اتوشی گان ہو ترے تسوں
بوبہ تاس آ اسکولہ سببیں کیر شائی۔ دوس
می آ دوس تسان ملگرہ تاس کہ گیلیں
دعوات دت۔ تن دعوات قبول کا سہ تام
سہ تسوں شیکہ گا۔ تسیں شیٹ بار ڈول
سنگار دہ ترے سببیں چیش۔ سہ دعویتہ
بعد تانی شیکہ گا۔ تسوں بوبہ تپوس کیر

تے شیٹ ی میں سیلیق تھی۔ داعوتہ بعد تام تانی شیکہ گا۔ محمود تانی بوب کہ یائ۔ سہ سبکتگین کہ ارو بوب تئی بوراں چم، ترویل تے بازاں فوٹو ماں کمرہ شی کا شات؟۔ اسیں کہ مقصد؟ بوب ارو ماں بچئی اسیں تپوس مئی ما مو گر اسیں تپوس تانی استاذ ما گر۔ سہ تھکے منی۔ سارہ سہ کیں ٹیمہ اسکول کہ پھاش تے تن تانی استاذ ما اولان سوال این کیر ارو مون بوبہ ماں کمرہ شی بوراں چم، بازاں فوٹو تے آ اترویل شیت تسیں کہ مقصد؟ استاذ تاس کہ ارو بچئی تھوں بوب بار ہوخیار تھو۔ تو باچا آں پو۔ تن بوراں فوٹو تیتھی شات اوں بور خنگیلاں باچہ۔ بازاں فوٹو ی تیتھی شات اوں باز چریر آں باچہ ترویل تیتھی تھیت اوں باچہ آں کار ہمیشہ ترویل دہ جنگوگ۔ سہ پوہ بو۔ تن تانی سباق مکمل کا تانی بوب سہ باچیٹ مئی مداد گرؤشت۔

بار وخہ باد تسون بوبہ نیشا پور رہ حملہ کیر۔ تیں زمانہ مئی باچہ مورش تے جھنڈہ سلیمی کرنش۔ نیشا پور آں باچہ مور پورہ تسان جھنڈہ سلیمی نہ بو۔ سبکتگین باچہ بیلاگ ہو پٹ کہ تانی ریاست کہ یائی۔ تن تانی پو محمود غزنوی تلالی اوں تو چو فوجیں مشری سمبہال گر۔ میں

مرگین شید پا تھہ کہ پھیش تے تو واپس مو بو۔ کہ تھائی تئی نیشا پور قبضہ نہ کیش تہ محمود غزنوی جاراں میدان کہ پھش۔ تن جار شروع کیر تن مئی تاس کہ شید ہی اوں سبکتگین مور۔ پرہ محمود غزنوی ہہ اتانی بویاں جولاک کن وا تلوش۔ سہ بویاں جنازکہ نہ یائی۔ رات دوس جار وینش پرہ نیشا پور آں قلعہ قبضہ نہ وانش۔ آ رات دشمن ہہ محمود غزنوی این فوج رہ حملہ کیر۔ سخت جار ہی۔ آ فوجی بار بہادری سہ جنگونش۔ آگہ بار زور سہ شروع ہو تے جار باس ہی۔ محمود غزنوی ہہ ملنگان آں کوچر شا طیبیانیں بیگ تھیر گی تانی گیر رہ اوکس۔ سہ زخمیانیں ملام پٹی کروگیں غرض دہ نکاش تسیں گیرہ خطرین ماک محسوس کا کہی کین کیر۔ محمود پوہ بو اوں کیش کہ خطرہ تھو۔ سہ یا آ ڈنگیل شیٹ کہ گیر تھی وُس۔ تن بیشو بیردموں آ گیر زخمی بچیل تھی تسان سیئہ آ فوجی ہمسوس کرنٹ۔ محمود تسان سیٹ کہ کاچ بو۔ تن تسیں ٹیپ پٹ کیر تے سہ آ بیرے آش۔ تسان تھوسہ ترویلیں آ چھاٹ شیش۔

جاری تھو

آشوگ کال تے کالام آن بيم

ماسٹر عبدالغفار، شہو، کالام

واقعات سووا آ دوس تے آ وخت رہ پاخ
 بوش۔ چھوراٹھ ہیمیل این تھیر دہ کتیک
 جناز گاش۔ پرہ بار غمگین واقعہ کا آشو
 تہ سہ کھل گل آن واقعہ آشو۔ تاتہ آ
 شیٹاں اچا جناز گاش۔

دی گان عزاب این آش اوں تمام روڑ
 بیمیلہ ڈاک بو تے تقریباً دو بیش دوس
 روڑ بند بو تے کالام این کیر ہنگامی طور
 دہ بیلے کاپٹر این سروس شروع بی۔ پرہ
 کالمی تاس ما پا بڑہ بیری این بس چا
 اپان اپان کہ ٹیوشٹ۔ آم خلق کہ خرچہ
 پھشانس پرہ امی چوٹ این تھیر تھی
 کالمی آگ دی آن مرگ کہ پاش بو۔ امی
 چوٹ این تھیر دہ بار بار خلک آ تانی
 پارٹی چھیری دی پارٹی می شمولیت
 اختیار کیر۔

ان تھی مالوم ہوانت اوں مہ سووا چھیر آن
 مجنونان تھو۔

کالام می آشوگ کال آن بيم آ ریکارڈ
 چھورو۔ بوب داد آن وخت رہ بيم تہ بار
 وانش۔ پرہ اتیک نقصان نہ کرنش۔ آج ما
 ۳۰ ، ۳۵ کالہ میس بيم این تھیر دہ
 بویوں می آ واقعات بوش۔ تن می دو
 مانوش مورش۔ پرہ آشوگ کال این سیر
 غام تے تکلیف گی نیکیس۔ سوئی ما
 اولان واقعات تقریباً دسمبر می چھوراٹھ
 بوش۔ تاتہ چور مانوش بیمیل آ تو
 کیش۔ تھیں بیمیلہ تمام کالمی لہ دوس
 ڈیزی تھیں جناز گرو۔ کین ٹیمہ آخری
 جناز گرو تے سہ ڈگیر آن وخت آشو۔
 مولنو آ لاٹ کیر ارو جناز شیشار گرا دور
 آن مانوش کہ چیر ہوانت۔

دویام واقعات تقریباً فروری آن دشام تاریخ
 رہ بویوں می پاخ بو۔ تن می پا بیمیل این
 تھیر دہ تقریباً چور جناز گا۔

ٹی واقعات چھوراٹھ تے کھل گلہ پاخ بو
 پرہ خدای آن کار کہ بیرا اوں اومی

لطیفاً

ممتاز حسین نیازی، کنی۔

بیردم سہ چلینت مکہ تاجیب بیگ۔ دی
 ارو یہ پیش کال این ڈینٹ تھی بار کہ

* دو مانوش آگ دی سہ جولائش آکہ منو
 ارو مون بوب این گری آ ڈینٹ وا گیش۔
 بیش کالہ باد می تھیں گری گری تے

* اَ مِيش ڈاڪٽر ڪه گارو ڈاڪٽار صاب
 مان دماغ بار زيات كمزور تھو۔ ڪي
 جولاءِ ياد نه هوانت۔
 ڈاڪٽار صاب اَ تاس ما تپوس ڪير ارو اين
 بيلگار ڪون گشي تھو؟
 مريض ارو ڪان بيلگار۔

نڪاش۔ اولان ارو تُو ڪنا ڪرنش؟ سه ارو
 به تھون بوب اين گري اين چابي ديانش۔
 * استاز اَ پو ما شيٽ اين ڪاپي گهي تاس
 بيروگ شروع ڪير بيردم تن مي بار زيات
 غلطيان تهي۔ استاز اَ بسى تاس ڪه ارو تي
 اپان سه اتى غلطيان ڪههڪي ڪير؟ پو اَ
 جواب ديت ارو مان جا اَ مي سه مداد
 ڪيش۔

دونج آن قصه

محمد ايوب، عبدالجلال، ڪينولام

ڏاڪچي اين خوڙ ده ويس۔ دونج اَ سوچ
 ڪير اُون اين خوڙ ده بچجت۔ اي اين
 خوڙ ده اُڪس۔ اُڪاس اُڪاس اُون جاز اين
 ڏيٽر ڪه پهچ۔ ڏيٽر ماڪه ان تتهين ڏونگ
 لد۔ اي ارو مٿو مو وال ياگ۔ اين بيرے
 مٿو مين تهير مي يين۔ ان تاني ار ناٿي تي
 پم گي تتهين ڏونگ اَ شور دت۔ تتهين
 خلڪ ڪه او بند ڪير۔ دي دير اي بحرين
 پهر گا۔ تتهين خلڪ ڪه او نه آش۔ ان
 اين خلڪ ما مطالبه ڪير اُون اين بيرے
 مڪه ديت ته به تهاهه اين او چهورم۔ تامه
 بيرے دونج ڪه دت ته ان اي او چهورو۔

ميچوڪ زمانا مي اَ مِيش آش تسال نام
 دونج آش۔ سه تتهين وخت مي بحرين مي
 ياگ بچوگ ڪرنش۔ تاٿه اَ بيرے سه اسين
 محبتا پيدا بي۔ تتهين بيرے اَ دونج ڪه
 تاني موڪان ناخ اَ ڏاڪچي ديش۔ ان اين
 ڏاڪچي گي تي ياگ۔ ڪتيڪ وخت باد
 دونج اَ جاز ان بانال مي اَ سار تھو تاس
 مي تاني ار دوونش۔ اين ڏيٽر ماڪه اس ما
 تهي اين ڏاڪچي جهار بي۔ اي بار سوچ
 مي گا اُون اين ڏاڪچي ڪهنگه گي۔ بار
 وخت هو ان اين ڏاڪچي نه ليد۔ ڪتيڪ
 وخت باد اي بحرين پهر گا۔ تاٿه دارا شي
 بهاش ته تتهين ڏاڪچي اسين نظر مي
 ييگ۔ ان بيرے ما تپوس ڪير اُون اين
 ڏاڪچي تي ڪهني گهي۔ اين بيرے ارو به
 درال آن خوڙ مي ڪوچر چمڪينش ته اين